АВГУСТ
26
1939 во
№ 119 (1082)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ÖТУВТЧÖЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

УКАЗ

СССР-са Верховнöй Сöвет Президиумлöн

СССР-са Верховнöй Сöветлысь IV-öд Сессия чукöртöм йылысь

Чукöртны Сöветскöй Социалистическöй Республикаяс Союзса Верховнöй Сöветлысь внеочереднöй IV-öд Сессия тавося август 28 лунö Москва карын.

СССР Верховнöй Сöвет Президиумса Председатель **М. КАЛИНИН.**

СССР Верховнöй Сöвет Президиумса Секретарь **А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль. 1939 во, август 24 лун.

Ненападение йылысь советско-германскöй договор

Сöветскöй Союз да Германия костын ненападение йылысь заключитöм договор представляйтö аснас зэв важнöй тöдчанлуна документ, кодi петкöдлö Сöветскöй Союзлысь последовательнöй мирнöй политикасö.

Сöветскöй Союзлöн внешней политика пыр петлiс мир делö дорйыны да видзны стремлениеысь. Тайö аслас политикаас СССР личлэдзлытöг зiлис став сiйö государствояскöд, кодъяс разделяйтлiсны сiйö позициясö, дружественнöй да деловöй йитöдъяс поддержитöмö да ёнмöдöмö. Партия XVIII-öд съезд вылын отчетнöй докладын Сталин ёрт Сöветскöй Союзлысь внешней политика аслас характеристикаын висьталiс:

„Ми сулалам мир вöсна да деловöй йитöдъяс ёнмöдöм вöсна став странаяскöд, сулалам и кутам сулавны тайö позиция вылас, тайö странаясыс кутасны кö кутсьыны сэтшöм жö отношениеясö Сöветскöй Союзкöд, мыйэтш найö оз зiльлыны нарушитны миян страналысь интересъяс“.

Ненападение йылысь договор, кодöс заключитöма Сöветскöй Союзöн Германиякöд, тырвыйö лöсялö Сöветскöй Союз позициякöд, кодöс вöлi определитöма Сталин ёртöн.

СССР да Германия костын нормальнöй дипломатическöй отношениеяс восстановитöмсянь отношениеяссö регулируйтiсны последовательнö Раппальскöй договорöн, кодöс заключитöма 1922 воын, да нейтралитет йылысь договорöн, кодöс заключитöма 1926 вося апрель 24 лунö. 1926 вося договор устанавливайтö, мый „случайын договаривайтчысь сторонаысь кö öтиыс, действиеяслöн миролюбимöй образ вылö видзöдтöг, веськалö коймöд державасянь, некымын коймöд державаяссянь уськöдчöмö, то мöд договаривайтчысь сторона кутас соблюдайтны нейтралитет став конфликт чöж“.

Сiйö жö договорын индыссьылiс, мый „II статьяын казьтывсян характера конфликткöд йитöдын кö либö жö кор договаривайтчысь сторонаясысь некодыс оз ло йитчöма вооруженнöй столкновениеясын, лоас лöсьöдöма коймöд державаяс костын коалиция договаривайтчысь сторонаясысь öтисö экономическöй либö финансовöй бойкотö подвергнитан цельöн. Мöд договаривайтчысь сторона сэтшöм коалиция дiнас примыкайтны оз кут“.

Ненападение йылысь август 23 лунö кырымалöм договор, кыдзи индыссьö сiйö текстын, петö 1926 вося договорлöн сiйö основнöй положениеяссьыс, но сэк жö содержитö сiйö положениеяссö водзö развивайтöм кыкнан страна костын мирнöй отношениеяс ёнмöдан могъясын. Сiдз, договорлöн I статьяын индыссьö, мый кыкнан договаривайтчысь сторонаыс босьтöны ас выланыс обязательство воздерживайтчыны быдсяма агрессивнöй действиеясысь мöда мöд отношениеын, кыдзи торйöн, сiдзи и öтув мукöд державаяскöд.

Договорлöн II статья предусматривайтö соответствующöй договаривайтчысь сторонаысь нейтралитет соблюдайтöм случайын, мöд сторонаыс кö лоас коймöд державалöн военнöй действиеяс объектöн.

Кывшутöг, зэв ыджыд тöдчанлун имеитö IV-öд статья, кодi пуктö договаривайтчысь сторонаяс вылö обязательствояс не участвуйтны державаяслöн кутшöм кö группировкаын, кодi веськыда либö косвеннö веськöдöма мöд странаыс паныд.

Договор V-öд статьялöн важнöй тöдчанлуныс определяйтсьö сiйöн, мый сiйö предусматривайтö быдсяма споръяс да конфликтъяс разрешайтан исключительнö мирнöй метод случайын, сэтшöмъясыс кö лоасны кыкнан договаривайтчысь сторона костын.

Договорлöн дасвося срок, кодöс устанавливайтö VI-öд статья висьталö сы йылысь, мый кыкнан сторонаыс петкöдлöны зiльöм закрепитны кыкнан страна костын мирнöй отношениеяс кузь кад кежлö.

Договор быд торъя пунктлöн содержание, кыдзи и ставнас договорыслöн дзоньнас, йиджтысьöма стремлениеöн не лэдзны конфликт, ёнмöдны мирнöй да деловöй отношениеяс кыкнан государство костын. Абу некутшöм сомнение, мый ненападение йылысь заключитöм договор, бырöдас СССР да Германия кост отношениеясын существуйтлысь напряженность.

Но заключитöм договорлöн тöдчанлуныс петö сöмын кык договаривайтчысь страна костын отношениеяс урегулируйтан рамкаяс сайö. Сiйöс заключитöма сэк, кор международнöй обстановка зэв ёсь да напряженнöй. Мирнöй акт, кутшöмöн лоö СССР да Германия костын ненападение йылысь договор, тöдöмысь кутас отсавны международнöй обстановкаын напряжение кокньöдöмлы, тöдöмысь отсалас разрядитны сiйö напряженностьсö.

СССР да Германия костын договор заключитöм эм тöдöмысь зэв ыджыд международнöй тöдчанлуна акт, сы вöсна, мый договорыс представляйтö аснас мирлысь инструмент, кодöс чукöстöма не сöмын ёнмöдны СССР да Германия костын добрососедскöй да мирнöй отношениеяс, но и служитны мир всеобщöй ёнмöдан делöлы.

Германия да СССР костын враждалы пуктыссьö пом. Идеологияын да политическöй системаын различие не должен да оз вермы лоны падмöгöн кыкнан страна костас добрососедскöй отношениеяс лöсьöдöм вылö. СССР-са да Германияса народъяс костын дружба, кодöс вайöдöма тупикö Германияса да СССР-са врагъяс стараниеясöн, öнiсянь должен получитны колана условиеяс аслас развитие да дзоридзалöм вылö.

„Правда“, август 24 лун.

Август 24 лунö Сыктывкарын мунiс республиканскöй детскöй спартакиада. СНИМОК ВЫЛЫН: Спартакияда вывса участникъяс—М. Чеусов (Выльгорт) да Леня Серебрянников (Сыктывкар). Фото Ермолинлöн.

Иностраннöй печать ненападение йылысь советско-германскöй договор йылысь

ГЕРМАНИЯ

БЕРЛИН, 24. (ТАСС). Талун германскöй газетъяс первой страницаясын поместитiсны германскöй информационнöй бюролысь официальнöй юöртöм иностраннöй делöяс кузя министр фон-Риббентроплöн Молотов ёрткöд сёрнитчöмъяс йылысь да Германия да СССР костын ненападение йылысь договор кырымалöм йылысь. Газетъяслöн первой страницаяс вылын печатайтöма Германия да СССР костын ненападение йылысь договорлысь текст. Иностраннöй делöяс кузя германскöй министерстволöн официоз „Дейче дипломатиш политише корреспонденц“ германско-советскöй отношениеяслы сиöм специальнöй выпускын гижö, мый Германия да Сöветскöй Союз костын отношениеяс бурмöм кыпöдасны Германияын джуджыд удовлетворение чувство. Кыкнан великöй народъяс отношениеясын поворот, гижö „Дейче дипломатиш политише корреспонденц“, лöсялö позициялы, кодi нуöдсьылiс Германияöн Асыввылын великöй нация дiнö отношение кузя сё вояс чöж.

Газета „Фелькишер беобахтер“ гижö, мый Германия да СССР костын выль пакт йылысь юöр восприметöма германскöй народöн, кыдзи сiйö положение, кодi пыр существуйтлiс Германияса да Россияса народъяс костын, дженьыд кост лыддьытöг, восстановитöм.

ФИНЛЯНДИЯ

ХЕЛЬСИНКИ, 24. (ТАСС). Став газетъясыс гырысь заголовокъяс улын йöзöдöны ненападение йылысь советско-германскöй договорлысь содержание. „Ууси суоми“ газета талун передовöйын гижö: „Оз позь отрицайтны сiйöс, мый Германия да Сöветскöй союз костын взаимнöй понимание, некутшöм сомнениетöг, содействуйтас мир да Балтийскöй море дорса посни странаяслысь безопасность ёнмöдöмын.

Германияса иностраннöй делöяс кузя министр г. фон-Риббентроплöн Москваысь мунöм

Август 24 лунö 13 час 25 минутын Москваысь мунiс Германияса иностраннöй делöяс кузя министр г. Иоахим фон-Риббентроп.

Центральнöй аэропорт вылын г-н фон-Риббентропöс колльöдiсны Иностраннöй делöяс кузя Народнöй Комиссарöс вежысь В. П. Потемкин ёрт, Внешней торговля кузя Народнöй Комиссарöс вежысь М. С. Степанов ёрт, Моссоветса председательöс вежысь Д. Д. Королев ёрт, НКИД протокольнöй отделса юралысь В. Н. Барков ёрт, НКИД центрально-европейскöй отделса юралысь А. М. Александров ёрт, Москва карса комендант полковник Ф. И. Суворов ёрт, германскöй посольстволöн состав Германиялöн специальнöй да полномочнöй посол граф фон дер Шуленберг юрнудöм улын да италиялöн чрезвычайнöй да полномочнöй посол г. Россо.

(ТАСС).

„Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь положение“ вынсьӧдӧм йылысь

Коми Автономнӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаса Верховнӧй Сӧвет постановляйтӧ:

Вынсьӧдны „Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь положение“.

Коми АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель Г. ВЕТОШКИН.

Коми АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь В. ФИЛИППОВ.

1939 во август 19 лун. Сыктывкар, Коми АССР.

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь ПОЛОЖЕНИЕ

I глава

Бӧрйысян система

1 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 105 статья подув вылын уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ депутатъясӧс бӧрйӧмъяс нуӧдсьӧны бӧрйысьысьяслӧн всеобщӧй, равнӧй да веськыд бӧрйысян право подув вылын гусьӧн гӧлӧсуйтӧмӧн.

2 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 106 статья подув вылын депутатъясӧс бӧрйӧмъяс всеобщӧйӧсь: Коми АССР-са став гражданалӧн, кодъяслы тырис 18 арӧс, найӧ расовӧй да национальнӧй принадлежность вылӧ, вероисповедание, образовательнӧй ценз, оседлость, социальнӧй происхождение, имущественнӧй положение да воддза деятельность вылӧ видзӧдтӧг, эм право участвуйтны депутатъясӧс бӧрйӧмъясын да лоны бӧрйӧмаясӧн уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ, йӧйяс кындзи да йӧз кындзи, кодъясӧс судитӧма судӧн бӧрйысян правоясысь лишитӧмӧн.

3 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 107 статья подув вылын депутатъясӧс бӧрйӧмъяс равнӧйӧсь: быд гражданин имеитӧ ӧти гӧлӧс; став граждана бӧрйысьӧмъясын участвуйтӧны ӧткодь основаниеяс вылын.

4 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 108 статья подув вылын нывбабаяс пользуйтчӧны бӧрйысян да бӧрйӧмаӧн лоны правоӧн мужчинаяскӧд ӧткодя.

5 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 109 статья подув вылын граждана, кодъяс состоитӧны Краснӧй Армия радъясын, пользуйтчӧны бӧрйысян да бӧрйӧмаӧн лоны правоӧн став гражданакӧд ӧткодя.

6 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 110 статья подув вылын депутатъясӧс бӧрйӧмъяс веськыдӧсь: уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс нуӧдсьӧны бӧрйысьысьясӧн непосредственнӧ веськыд бӧрйысьӧмъясӧн.

7 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 111 статья подув вылын уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ депутатъясӧс бӧрйигӧн гӧлӧсуйтӧм гуся.

8 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс нуӧдсьӧны бӧрйысян округъяс кузя.

Быд бӧрйысян округ мӧдӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧветӧ ӧти депутатӧс.

9 СТАТЬЯ. Коми АССР-са Конституциялӧн 17 статья подув вылын РСФСР-са да став мукӧд союзнӧй республикаясса граждана пользуйтчӧны Коми АССР территория вылын бӧрйысян правоӧн Коми АССР-са гражданакӧд ӧткодя.

10 СТАТЬЯ. Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс нуӧдӧмкӧд йитчӧм рӧскодъяс вӧчсьӧны государство ищӧт вылӧ.

II глава

Бӧрйысьысьяслӧн списокъяс

11 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяслӧн списокъяс лӧсьӧдсьӧны каръясын уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧн; поселокъясын—поселковӧй Сӧветӧн; сиктса местностьясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса Сӧветӧн.

Бӧрйысьысьяс списокъяслӧн форма лӧсьӧдсьӧ Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн.

12 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс списокъясӧ пыртсьӧны став граждана, кодъяс имеитӧны бӧрйысян право да олӧны (пыр либӧ временнӧ) списокъяс лӧсьӧдіг кежлӧ тайӧ Сӧвет территория вылын, кодъяслы бӧрйысян лун кежлӧ тырис 18 арӧс.

13 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс списокъясӧ оз пыртсьыны йӧз, кодъясӧс лишитӧма бӧрйысян правоясысь судебнӧй приговоръяс серти бӧрйысян правоясысь лишитӧм кузя приговорын урчитӧм став срок чӧжыс, а сідз жӧ йӧз, кодъясӧс признайтӧма законӧн лӧсьӧдӧм порадокӧн йӧйясӧн.

14 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс пӧвсысь некод оз вермы лоны пыртӧма ӧтиысь унджык бӧрйысян спискӧ.

15 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяслӧн списокъяс — общӧйӧсь уджалысь йӧз депутатъяслӧн став Сӧветъясӧ бӧрйысьӧм вылӧ—составляйтсьӧны быд бӧрйысян округ кузя алфавитнӧй порадокын бӧрйысьысьлысь фамилия, ним, вич, арлыд, олан места, а сідз жӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслысь номеръяс индӧмӧн. Бӧрйысьысьяслӧн списокъяс кырымавсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветса председательӧн да секретарӧн.

16 СТАТЬЯ. Воинскӧй частьясын да войсковӧй соединениеясын сулалысь бӧрйысьысьяслӧн списокъяс лӧсьӧдсьӧны командованиеӧн командир да военнӧй комиссарӧн кырымалӧмӧн. Став мукӧд военнослужащӧйяс пыртсьӧны бӧрйысьысьяслӧн списокъясӧ олан места серти уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧветъясӧн.

17 СТАТЬЯ. Бӧрйысян участокъясын, кодъяс лӧсьӧдсьӧны больницаясын, рӧдильнӧй керкаясын, санаторийясын да мукӧд лечебнӧй учреждениеясын, бӧрйысьысьяслӧн списокъяс лӧсьӧдсьӧны кыдзи висысь граждана вылӧ, сідзи и медицинскӧй персонал вылӧ, кодi бӧрйысян лунӧ находитчӧ дежурство вылын.

Бӧрйысьӧмъясын оз вермыны примитны участие висьысьяс, кодъяс находитчӧны скарлатинознӧй да дифтерийнӧй отделениеясын.

18 СТАТЬЯ. Бӧрйысьӧмъясӧдз 35 лун водзджык уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧвет ӧшӧдӧ бӧрйысьысьяслысь списокъяс став йӧзӧс тӧдмӧдӧм могысь либӧ обеспечивайтӧ бӧрйысьысьясли позянлун тӧдмасьны тайӧ списокъясӧн Сӧвет помещениеын.

19 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс списокъяслӧн подлинникыс видзсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧветын да воинскӧй частьын либӧ войсковӧй соединениеын.

20 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяслысь список йӧзӧдан да бӧрйысян лун костын бӧрйысьысьӧн ассьыс оланместа вежигӧн уджалысь йӧз депутатъяслӧн соответствующӧй Сӧвет сетӧ сылы Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн устновитӧм формаа „гӧлӧсуйтан право вылӧ удостоверение“ да пасйӧ бӧрйысьысьяслӧн списокын — „муніс“; выль—пыр либӧ временнӧ—оланінын бӧрйысьысь пыртсьӧ бӧрйысьысьяслӧн спискӧ личность удостоверение, а сідз жӧ „гӧлӧсуйтан право вылӧ удостоверение“ петкӧдлӧм бӧрын.

21 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс списокын неправильностьяс йылысь (спискӧ пырттӧм, спискысь исключитӧм, ов, ним, вич дзугӧм, бӧрйысян правоясысь лишитӧм йӧзӧс неправильнӧя спискӧ пыртӧм) шыӧдчӧм сетсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветӧ, кодi йӧзӧдіс спискысӧ.

22 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяс Сӧветлӧн исполнительнӧй комитет обязан видлавны бӧрйысьысьяс списокын неправильность йылысь быд шыӧдчӧм куим лунъя срокӧн.

23 СТАТЬЯ. Бӧрйысьысьяс списокын неправильность йылысь шыӧдчӧм видлалӧм бӧрын, уджалысь йӧз депутатъяс Сӧветлӧн исполнительнӧй комитет обязан либӧ пыртны бӧрйысьысьяс спискӧ колана веськӧдӧмъяс, либӧ сетны шыӧдчысьлы письменнӧй справка сылысь шыӧдчӧмсӧ отклонитан мотивъяс йылысь; уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧвет шуӧмкӧд сӧгласитчытӧм дырйи шыӧдчысь вермас сетны норасьӧм Народнӧй судӧ.

24 СТАТЬЯ. Народнӧй суд куим лунӧн обязан восьса судебнӧй заседаниеын шыӧдчысьӧс да Сӧветса представительӧс корӧмӧн видлавны списокын неправильность вылӧ норасьӧм да ассьыс шуӧмсӧ пыр жӧ юӧртны кыдзи шыӧдчысьлы, сідзи и Сӧветлы. Народнӧй судлӧн шуӧм окончательнӧй.

III глава

Административнӧй округъясса уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

25 СТАТЬЯ. Административнӧй округъясса уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя избирательнӧй округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны ӧти округ 2.000 морт население вылӧ норма серти.

26 СТАТЬЯ. Административнӧй округъясса уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧзӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветъяс исполнительнӧй комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

27 СТАТЬЯ. Быд административнӧй округын лӧсьӧдсьӧ административнӧй округса уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссия.

28 СТАТЬЯ. Окружнӧй (административнӧй округъяслӧн) бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияяс да уджалысь йӧз обществояс представительясысь да вынсьӧдсьӧны Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 4—6 шлен составын, бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

29 СТАТЬЯ. Окружнӧй (административнӧй округлӧн) бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ округ территория вылын окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс мунігӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениеысь стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияяслӧн неправильнӧй действиеяс вылӧ норасьӧмъяс;

в) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-са Вер-

(Водзӧ видзӧд 3 листбокысь).

Коми АССР-са уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй, районнӧй, карса, сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь

ПОЛОЖЕНИЕ

ховнӧй Сӧвет Президиумӧн установитӧм бӧрйысян бюллетеньяс;

г) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйӧм депутатъясӧс;

д) сдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветса мандатнӧй комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

30 СТАТЬЯ. Административнӧй округса уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд избирательнӧй округын лӧсьӧдсьӧ Окружнӧй бӧрйысян комиссия.

31 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй (избирательнӧй округса) бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветса исполнительнӧй комитетӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сёрӧнджык.

32 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй (избирательнӧй округса) бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧветса депутатӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧс;

б) снабжайтӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияясӧс установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Окружнӧй (административнӧй округса) бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

IV глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

33 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны татшӧм нормаяс серти:

районын, кӧнi населениеыс 25 сюрс мортысь унджык—ӧти бӧрйысян округ быд 1.000 морт население вылӧ, но, 60 округысь не унджык;

районын, кӧнi населениеыс 25 сюрсӧдз, лӧсьӧдсьӧ 25 избирательнӧй округ.

34 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧзӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясса исполнительнӧй комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

35 СТАТЬЯ. Быд районын лӧсьӧдсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Районнӧй бӧрйысян комиссия.

36 СТАТЬЯ. Районнӧй бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн; административнӧй округӧ пырысь районъясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн окружнӧй Сӧвет исполнительнӧй комитетъясӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 4—6 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

37 СТАТЬЯ. Районнӧй бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ район территория вылын районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс мунiгӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениеӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияяслӧн неправильнӧй действиеяс вылӧ норасьӧмъяс;

в) наблюдайтӧ бӧрйысьысьяслысь списокъяс аскадын лӧсьӧдӧм да став йӧзлы тӧдӧмӧдз вайӧдӧм бӧрся;

г) наблюдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс соответствующӧй Сӧветлӧн исполнительнӧй комитетӧн избирательнӧй участокъяс аскадӧ котыртӧм бӧрся да лӧсьӧдӧ бӧрйысян участокъяслысь порядковӧй номеръяс;

д) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньяс;

е) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйӧм депутатъясӧс;

ж) сдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс районнӧй Сӧветлӧн мандатнӧй комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

38 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд бӧрйысян округын лӧсьӧдсьӧ Окружнӧй бӧрйысян комиссия.

39 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧвет исполнительнӧй комитетӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сёрӧнджык.

40 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветса депутатӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧс;

б) снабжайтӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияясӧс лӧсьӧдӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Районнӧй бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

V глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

41 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс образуйтсьӧны татшӧм нормаяс серти:

каръясын кӧнi населениеыс 12 сюрсӧысь да унджык—ӧти бӧрйысян округ быд 350 морт население вылӧ; 12 сюрс мортӧдз населениеа каръясын лӧсьӧдсьӧ 35 бӧрйысян округ.

42 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧзӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяс карса Сӧвет исполнительнӧй комитетӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

43 СТАТЬЯ. Быд карын лӧсьӧдсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Карса бӧрйысян комиссия.

44 СТАТЬЯ. Карса бӧрйысян комиссияяс образуйтсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны: Карса избирательнӧй комиссия республиканскӧй подчинениеа каръясын—Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 6—10 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

45 СТАТЬЯ. Карса бӧрйысян комиссия:

а) наблюдайтӧ кар территория вылын карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс мунiгӧн бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениеӧ стӧча олӧмӧ пӧртӧм бӧрся;

б) видлалӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян комиссияяслӧн неправильнӧй действиеяс вылӧ жалӧбаяс;

в) наблюдайтӧ бӧрйысьысьяслысь списокъяс аскадӧ лӧсьӧдӧм да став йӧзлы тӧдӧмӧдз вайӧдӧм бӧрся;

г) наблюдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс соответствующӧй Сӧветъяслӧн исполнительнӧй комитетъяс избирательнӧй участокъяс аскадӧ котыртӧм бӧрся да лӧсьӧдӧ бӧрйысян участокъяслысь порядковӧй номеръяс;

д) лӧсьӧдӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньяс;

е) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйӧм депутатъясӧс;

ж) сдайтӧ уджалысь йӧз депутатъяс карса Сӧветлӧн мандатнӧй комиссиялы бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

46 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя быд бӧрйысян округын лӧсьӧдсьӧ Окружнӧй бӧрйысян комиссия.

47 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧвет исполнительнӧй комитетӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 50 лунысь не сёрӧнджык.

48 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Окружнӧй бӧрйысян комиссия:

а) регистрируйтӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн карса Сӧвет депутатъясӧ Коми АССР-са Конституциялысь да бӧрйысьӧмъяс йылысь тайӧ Положениелысь требованиеяс соблюдайтӧмӧн выставитӧм кандидатъясӧс;

б) снабжайтӧ Участковӧй бӧрйысян комиссияясӧс установитӧм формаа бӧрйысян бюллетеньясӧн;

в) устанавливайтӧ округ кузя бӧрйысьӧмъяслысь результатъяс;

г) сетӧ бӧрйӧм депутатлы бӧрйӧм йылысь удостоверение;

д) представляйтӧ Карса бӧрйысян комиссияӧ бӧрйысьӧмъяс кузя делопроизводство.

VI глава

Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс да бӧрйысян комиссияяс

49 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяс лӧсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧн.

Коми АССР-са Конституциялӧн 112 статья подув вылын бӧрйысян округъяс образуйтсьӧны татшӧм нормаяс серти:

сиктса Сӧветъяс да поселокъяс территория вылын, кӧнi населениеыс 1.000 морт сайӧ—ӧти бӧрйысян округ быд 100 морт население вылӧ, но 25 округысь не унджык; сиктсӧветъясын да поселокъясын, кӧнi населениеыс 1.000 мортӧдз лӧсьӧдсьӧ 9 избирательнӧй округ.

50 СТАТЬЯ. Уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кузя бӧрйысян округъяслӧн списокъяс йӧзӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса да поселковӧй Сӧветъяс исполнительнӧй комитетъясӧн бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

51 СТАТЬЯ. Быд сиктсӧветын да поселокын лӧсьӧдсьӧ уджалысь йӧз депутатъяслӧн сиктса, поселковӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя Сиктса, Поселковӧй бӧрйысян комиссия.

52 СТАТЬЯ. Сиктса да Поселковӧй бӧрйысян комиссияяс лӧсьӧдсьӧны общественнӧй организацияясса да уджалысь йӧз обществоясса представительясысь да вынсьӧдсьӧны уджалысь йӧз депутатъяслӧн районнӧй Сӧветъясӧн председатель, председательӧс вежысь, секретарь да 2—4 шлен составын бӧрйысьӧмъясӧдз 55 лунысь не сёрӧнджык.

53 СТАТЬЯ. Сиктса, Поселковӧй избирательнӧй комиссия:

а) наблюдайтӧ сиктсӧвет да поселок территория вылын сиктса,

(Водзӧ видзӧд 4 листбокысь).

Коми АССР-са уджалысь йöз депутатъяслöн окружной, районнöй, карса, сиктса да поселковöй Сöветъясö бöрйысьöмъяс йылысь

ПОЛОЖЕНИЕ

поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс мунiгöн бöрйысьöмъяс йылысь тайö Положениесö стöча олöмö пöртöм бöрся;

б) видлалö уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя бöрйысян комиссияслöн неправильнöй действиеяс вылö жалобаяс;

в) лöсьöдö уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя Коми АССР-са Верховнöй Сöвет Президиумöн установитöм формаа бöрйысян бюллетеньяс да снабжайтö бöрйысян бюллетеньясöн Участковöй бöрйысян комиссияясöс;

г) регистрируйтö уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйöм депутатъясöс;

д) сдайтö уджалысь йöз депутатъяс сиктса, поселковöй Сöветлöн мандатнöй комиссиялы бöрйысьöмъяс кузя делопроизводство.

54 СТАТЬЯ. Уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя быд бöрйысян округын лöсьöдсьö уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя Окружнöй бöрйысян комиссия.

55 СТАТЬЯ. Уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя Окружнöй бöрйысян комиссияяс лöсьöдсьöны общественнöй организацияясса да уджалысь йöз обществояссa представительясысь да вынсьöдсьöны уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветöн председатель, секретарь да комиссияса öти шлен составын бöрйысьöмъясöдз 50 лунысь не сёрöнджык.

56 СТАТЬЯ. Уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя Окружнöй бöрйысян комиссия:

а) регистрируйтö уджалысь йöз депутатъяслöн сиктса, поселковöй Сöветса депутатö Коми АССР-са Конституциялысь да бöрйысьöмъяс йылысь тайö Положениелысь требованиеяс соблюдайтöмöн выставитöм кандидатъясöс;

б) устанавливайтö округ кузя бöрйысьöмъяслысь результатъяс;

в) сетö бöрйöм депутатлы бöрйöм йылысь удостоверение;

г) представляйтö Сиктса, Поселковöй бöрйысян комиссияö бöрйысьöмъяс йылысь делопроизводство.

VII глава

Бöрйысян участокъяс да участковöй бöрйысян комиссияяс

57 СТАТЬЯ. Бöрйысян бюллетеньяс примитöм да гöлöсъяс лыддьöм могысь каръяслöн, посёлокъяслöн да сиктсöветъяслöн территория юксьö бöрйысян участокъяс вылö, кодъяс общöйöсь уджалысь йöз депутатъяслöн окружнöй, районнöй, карса, сиктса да поселковöй Сöветъясö бöрйысьöмъяс кузя.

58 СТАТЬЯ. Бöрйысян участокъяс лöсьöдсьöны каръясын уджалысь йöз депутатъяслöн карса Сöветъясöн; сиктса местаясын—уджалысь йöз депутатъяслöн районнöй Сöветъясöн.

59 СТАТЬЯ. Бöрйысян участокъяс лöсьöдсьöны бöрйысьöмъясöдз 50 лунысь не сёрöнджык.

60 СТАТЬЯ. Сиктсöветлöн территория, кöнi лыддьыссьö 2.000 населениеысь не унджык, составляйтö, кыдзи правилö, öти бöрйысян участок; быд сиктын, деревняын, кöнi лыддьыссьö 500-сянь, но 2.000 мортысь не унджык население, лöсьöдсьö торъя бöрйысян участок.

Сиктсöветлöн да сельскöй населённöй пунктлöн территория, кöнi населениеыс 2.000 мортысь унджык, юксьö бöрйысян участокъяс вылö öти бöрйысян участок 1.500—2.500 морт население вылö арталöмöн.

Сиктъяс либö сиктъяс группаын, кöнi олысьясыс 500 мортысь этшаджык, но 300 мортысь не этшаджык сiйö случайясын, кор татшöм сиктъяслöн бöрйысян участок центрöдз расстояниеыс 10 километрысь унджык, вермас лоны лöсьöдöма торъя бöрйысян участокъяс.

Ылi войвыв торъя районъясын, кöнi унджыкыс посни сиктъяс, бöрйысян участокъяс вермас лоны лöсьöдöма 300 мортысь этшаджык, но 50 мортысь не этшаджык населениеöн.

61 СТАТЬЯ. Каръяс да посёлокъяс, кöнi лыддьыссьö 2.000 морт населениеысь унджык, юксьöны бöрйысян участокъяс вылö öти бöрйысян участок 1.500—2.500 морт население вылö арталöмöн.

62 СТАТЬЯ. Воинскöй частьяс да войсковöй соединениеяс составляйтöны торъя бöрйысян участокъяс 50-ысь не этшаджык да 1.500 бöрйысьысьысь не унджык лыдöн.

63 СТАТЬЯ. Больничаяс, рöдильнöй керкаяс, санаторийяс, инвалиднöй керкаяс бердын, кöнi 50 бöрйысьысьысь не этшаджык, лöсьöдсьöны торъя бöрйысян участокъяс.

Некымын корпуса больничаясын лэдзсьö торъя корпусъяс бердын бöрйысян участокъяс лöсьöдöм на пöвсысь быдын кö эм 50 бöрйысьысьысь не этшаджык.

Больничаясын да мукöд лечебнöй учреждениеясын, кöнi торъя бöрйысян участокъяс оз лöсьöдсьыны, лэдзсьö бöрйысян бюллетеньяс самöй больничаясас да лечебнöй учреждениеясас бöрйысян комиссияясса торйöдöм шленъясöн примитöм. Тайö случайын больничаяс снабжайтсьöны торъя бöрйысян ящикъясöн.

64 СТАТЬЯ. Суднояс да пуръяс, кöнi бöрйысьысьясыс лыдыс 15 мортысь не этшаджык, да кодъяс бöрйысян лунö плаваниеынöсь, вермöны лöсьöдны торъя бöрйысян участокъяс, кодъяс пырöны бöрйысян округъясö судноöс припишитöм места серти.

Случайясын, кор судно вылын бöрйысьысьяслöн лыдыс равняйтчö уджалысь йöз депутатъяслöн карса либö районнöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя бöрйысян округ вылö население нормалы, лöсьöдсьö уджалысь йöз депутатъяслöн карса либö районнöй Сöветö бöрйысьöмъяс кузя торъя бöрйысян округ судно припишитöм места серти.

65 СТАТЬЯ. Быд бöрйысян участокын лöсьöдсьö Участковöй бöрйысян комиссия, кодi общöй уджалысь йöз депутатъяслöн окружнöй, районнöй, карса, сиктса да поселковöй Сöветъясö бöрйысьöмъяс кузя.

66 СТАТЬЯ. Участковöй бöрйысян комиссияяс лöсьöдсьöны общественнöй организацияясса да уджалысь йöз обществояссa представительясысь да вынсьöдсьöны каръясын уджалысь йöз депутатъяслöн карса Сöветъясöн; сиктса местаясын—уджалысь йöз депутатъяслöн районнöй Сöветъясöн председатель, председательöс вежысь, секретарь да 6—10 шлен составын бöрйысьöмъясöдз 45 лунысь не сёрöнджык.

67 СТАТЬЯ. Участковöй бöрйысян комиссия:

а) нуöдö бöрйысян участок кузя бöрйысян бюллетеньяс примитöм;

б) нуöдö уджалысь йöз депутатъяслöн окружнöй, районнöй, карса, сиктса да поселковöй Сöветса депутатö быд кандидат кузя гöлöсъяс лыддьöм;

в) представляйтö гöлöсуйтöм кузя протокол соответствующöй Окружнöй бöрйысян комиссияö, а став делопроизводство—уджалысь йöз депутатъяслöн карса либö районнöй Сöветö.

(Помсö видзöд локтан №-ысь).

Призывник ёртъяслы

(ПОЛИТРУКÖС ВЕЖЫСЬЛÖН ПИСЬМÖ)

Призывник ёртъяс!

Тiян олöмын тайö во медся шуда, медся замечательнöй во. Таво тi кутанныд призывайтчыны славнöй Рабоче-Крестьянскöй Краснöй Армия радъясö. Тайö являйтчö быджыд честя делööн быд сöветскöй гражданинлы—оружиеöн киясын дорйыны Сöветскöй границаяслысь неприкосновенность.

Миян Рабоче-Крестьянскöй Краснöй Армия являйтчö кадръяс дорöм кузя замечательнöй школаöн. Краснöй Армияын дорсьöны не сöмын боевöй техникаöн овладейтöм отличнöй специалистъяс, но и подготовляйтчöны всесторонне развитöй, грамотнöй, культурнöй йöз.

Со ме сöмын на кольöм воын локтi Краснöй Армия радъясö. Тайö каднас ме замечательнöя быдми. Со öнi уджала нин политрукöс вежысьöн. Удж менам интереснöй. Ме воспитывайта том красноармеецъясöс. Сiдз жö ме овладевайта и боевöй техникаöн.

Быджыд радлунöн ми виччысям тiянöс, призывник ёртъяс. Ми öтувъя кутам овладевайтны боевöй да политическöй подготовкаöн, ми кутам передавайтны тiянлы ассьыным велöдчöмын опыт.

Неыджыд кад, кодi коли öнi призывöдз максимальнöя используйтöй оборонной навыкъясöн тöдмасьöм вылö, оборонной значокъяс вылö нормаяс сдайтöм вылö.

Виччысям тiянöс, ёртъяс!

Чолöмöн П. **РАЕВСКИЙ.**

Украинскöй военнöй округ.

Лöсьöдчöны призыв кежлö

Ыбса призывникъяскöд (Сыктывдiн р-н) нуöдöма куим лунся допризывнöй сбор. Сбор вылын лои гöтöвитöма 10 ВС значкистöс, 12 ПВХО значкистöс да 14 ГСО значкистöс. Сбор дырйи вöлi нуöдöма 10 километр вылö противогазöн поход. Походын участвуйтiс 12 призывник да мунiсны 10 километраа маршрут öти часöн.

Молотов нима колхозысь комсомолец Раков, „Сталинец" колхозысь комсомольскöй организацияса секретарь Безносиков да „Боец" колхозысь Муравьев ёртъяс сдайтiсны 3 оборонной значок вылö нормаяс.

И. А.

Кык вок—призывникъяс

Матысмö Рабоче-Крестьянскöй Краснöй Армия да Военно-Морскöй Флот радъясö öчереднöй призыв.

Сталинскöй Конституцияын гижöма:

„Всеобщöй воинскöй обязанность являйтчö законöн.

Рабоче-Крестьянскöй Краснöй Армияын воинскöй служба эм СССР-са став гражданаяслöн почетнöй обязанность".

Сöветскöй странаса томйöз ыджыд радлунöн пöртö олöмö тайö почетнöй обязанностьö. Лопью сиктса колхозъяс тaво Краснöй Армия радъясö сетасны достойнöй пополнение, физически здоровöй да грамотнöй йöзöс.

Сиктын лои нуöдöма призывникъяскöд сбор. Сбор мунiс организованнöя. Призывникъяс сбор вылын тöдмасисны винтовкаöн, противогазöн да сдайталiсны ПВХО, ГСО, ВС значокъяс вылö нормаяс.

Комсомолецъяс Василий Таскаев да П. Муравьев сбор дырйи сдайтiсны куим оборонной значок вылö нормаяс. Лопьюса „XVIII Партсъезд" колхозысь таво славнöй Рабоче-Крестьянскöй Краснöй Армия радъясö мунасны Егор да Модест Осиповъяс. Найö кык вок—ровесникъяс, колхознöй удж вывса ударникъяс. Кыкнан вокыс имейтöны куим оборонной значокöн. Егор да Модест регыд локтасны призывной пунктö.

И. Козлов.

Август 28 лунö 6 час рытын Партпросвещение керкаын лоö карса да областнöй комсомольскöй активлöн собрание.

Сëрнитантор—**Быт оз торъяв политикаысь.**

Докладчик ВКП(б) обкомса секретарь **Н. Важнов** ёрт.

Пырны пригласительнöй билетъяс серти.

ВЛКСМ горком.

Ответственнöй редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.

Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 2514. Типография Наркомместпрома Коми АССР.